

1891-10-21

SENDER

Carl Jacobsen

RECIPIENT

Peter Frederik Koch

FACTS

Document type:

Letter

Language:

Danish

Sender's location:

Copenhagen

Recipient's location:

Copenhagen

Archive:

Glyptotekets arkiv, Carl Jacobsens
kopibøger

Topics:

fundats, gavebrev, Ny Carlsberg

Glyptotek

TRANSCRIPTION

Ny Carlsberg

Onsdag Aften

21-10-91

Hr Høiesteretsassessor Koch

Det var mig i dag i lige høi Grad en Overraskelse og en Skuffelse at erfare Deres Utilfredshed med mine Dispositioner angaaende Indkjøbene af Kunstværker til Glyptotheket og til mig selv.

At De har anerkjendt min formelle Ret er jo godt nok - men Deres netop Deres Mening om min moralske Berettigelse er mig ikke ligegyldig.

Havde jeg end ikke ventet nogen Compliment for den gode Anvendelse af de 250000 Kr, som jeg for Kortheds Skyld benævner "Glyptotheksfondet", saa havde jeg allermindst ventet nogen Indsigelse og var derfor aldeles uforberedt paa at besvare saadanne.

Med Deres Tilladelse vilde jeg derfor gjerne med saa faa Ord som muligt udtale mig om Sagen.

Jeg gaaer a priori ud fra, at De ikke nærer Skyggen af Tvivl om, at jeg ved mine Indkjøb kun har været ledet af Hensynet til Glyptothekets Tarv og hvad jeg udover dette ansaa for det rigtige.

Da jeg 8de Marts 1888 havde underskrevet mit Gavebrev, disponerede jeg til Fordel for Kunstindkjøb over fire forskellige Kasser.

1 Glyptotheksfondet 250000 K

2 Ny Carlsberg Kunstlegat

3 Ny Carlsberg Museumslegat

4 Min egen private Casse

De to førstes Interesser vare temmelig identiske. De to sidste vedkom ikke formaalet Glyptotheket.

Skjøndt jeg havde berøvet mig selv ved Gavetilbudet ved ethvert nævneværdigt Kunstværk jeg besad, vil det erindres at jeg aldeles ikke tænkte paa at erstatte de bortgivne Kunstværker med andre til mit eget Huus.

Det er først efter at jeg næsten fuldt ud har opfyldt min Forpligtelse at skaffe Glyptotheket de bedst mulige Kunstværker for Glyptothekfondets Regning, at jeg har begyndt at tænke paa mig selv.

Og endda angaaende de Kunstværker som jeg har købt for egen Regning har jeg bestandig havt Tanken henvendt paa at de skulle være af den Beskaffenhed at de en Gang kunde indgaae i Glyptotheket, hvis Forholdene tillod det.

Det var i samme Aar 1888 at jeg foranstaltede min "franske Udstilling" (for min private Casses Regning). Der tilbød sig da en sjælden Leilighed til at erhverve en stor Række franske Kunstværker - om jeg i Valget ikke altid har truffet Deres Smag kan gjøre mig ondt, men De vil ikke bebreide mig meget at jeg fulgte mine Raadgiveres og min egen.

Samtidig modtog jeg stadig directe og indirecte, i Blade og privat, Daddel og Skoser, fordi jeg forsømte vore danske Billedhuggere; jeg købte da ogsaa en Række danske Arbeider.

Tillige viste det sig at Kilden til Antiker flød saa overordentlig rigeligt at jeg paa dette Felt kunde gjøre Erhvervelser i et Omfang jeg aldrig havde anet. Jeg lagde da Beslag paa alle Kasserne og købte ind Alt hvad der var godt (og kun hvad der var godt); ligemeget om det var Glyptotheket, Kunstlegatetet eller mig selv der skulde eie Tingene.

Jeg vil see den der i dette Land handler mere storsindet og mere uegennyttigt!

Dette var i Aarene 1888 og en Deel af 1889.

Det var dengang forudsat at Rigsdagen og mig at Glyptothekbygningen skulde være i 4 Fløie og koste 1250000 Kr.

Jeg antog da at der kunde blive passende Plads til de 3 (4) Afdelinger Dansk Fransk (Renaissance) og Antik Kunst, og naar jeg viste Folk rundt i Samlingen eller talte om den havde jeg aldeles ingen Grund til at tale om, hvad der burde være anskaffet for den ene eller anden

II

Contos Regning.

Jeg havde Retten til at postere Gjenstandene som jeg vilde; og jeg havde Villien til at postere dem saa godt som jeg kunde.

Tingenes Udvikling vilde efter min Anskuelse senere vise hvor hvert Stykke helst burde være.

Da skete to Ting

1) Communalbestyrelsen forkastede Planen at bygge Glyptotheket fuldt ud. Den reducerede Bygningen til 3 fløie, hvoraf de to kun halve Byggesummen fra 1.250.000 til 750.000.

2) Antikernes Kilder flød aldeles overvældende jeg maatte anvende al min disponible Capital og udsætte alle andre Foretagender hvis jeg ikke skulde have den Sorg at see at Kunstværker, som aldrig mere vilde komme i Handelen, gik til fremmede Lande.

Disse to Omstændigheder virkede i samme Retning. De bevirkede at det vil blive factisk umuligt at give de 3 (4) Afdelinger, for saavidt de for min private Regning anskaffede Værker skulde forenes med Glyptothekets,

passende Plads i den 3-Fløies Bygning.

Der var og er da kun to Alternativer mulige (saa længe der ikke ad anden Vei skaffes Midler til den tredie fjerde Fløi) enten at foretage Fordelingen saaledes at 'Ny Carlsberg Glyptothek' i Kbhvn indeholder tre hver for sig ufuldstændige Samlinger af dansk fransk og antik Kunst samtidig med at jeg beholder en anden privat Samling af lignende Art.

Dette vilde ganske vist have den Fordeel at man blev i den gode danske Stiil at gjøre tingene halvt.

eller: at man saavidt muligt samler det der hører sammen saaledes at man fik tre hele Samlinger en Dansk Fransk (og Renaissance) i den 3 Fløies Bygning som udmærket egner sig til disse.

og en privat Antiksamling paa Ny Carlsberg, hvis Localer egne sig særdeles godt til denne Opstilling.

Af disse to Alternativer har jeg valgt det sidste, og det skulde baade undre og bedrøve mig om De efter her at have lært mine Tanker at kjende ikke vilde give mig Ret.

Dette Brev er kun bestemt til at fortælle ligeover for Dem min Adfærd i Glyptotheksagen. Det skal ikke have noget juridisk Bindende for mig - derfor lader jeg det ufuldendt og uden Underskrift

of Cambridge
Ondag, Aften
21-10-91

Mr. Hicestoratsens Koch

Det var mig idag i Lige hie fied en
Overenskomst og en Skuffelse at sefare
Deres Utv. f. d. led og mine Dispositioner
angaaende Indtægterne af Kunst- og
til Gylt. til det og til mig selv.

At de har ansette mig som frivillig
det er jo godt nok - men Deres set og
Deres Mening om mine moralske Anseelse
gælder en mig ikke ligegyldig.

Harde jeg end ikke ventet nogen Crash
ment for den gode Anseelse af de
25.000 Kr., som jeg for Korttid. Skj. id
kvarner "Gylt. til det for det"; som havde
jeg allermindst ventet nogen Indryk
og som derfor uddeles i p. l. og
at komme Madam.

Med Deres Tilladelse vilde jeg derfor gerne
ind og se for Ord som muligt at tale
mig om Lagen.

Det er først efter at jeg næsten følede
ad han havde givet mig Tingskjælden at
skaffe Gylptotheket de bedste mulige Kunst-
værker for Gylptothekforenets Regning,
at jeg har begjært at tænke paa mig selv.
Og endda angående de Kunstværker som jeg
har kjendt for egen Regning, har jeg tænkt
sig høit Tænke herom paa at de
skulle være af den Beskaffenhed at de
en Gang kunde indgaa i Gylptotheket,
hvis Forholdene tillod det.

Det var i saadan Maade 1888 at jeg foreskrev
tilde mig "franske Oldtelling" (for min Præsent
Covers Regning). Der tilbød mig da en spælden
Leilighed til at erlove en stor Række
franske Kunstværker - som jeg - Valget alle
allid har truffet Ligesom jeg har givet
mig med, men de vil alle behøve mig
mygt at jeg fulgte min Ansigelse og
min egen.

Samtidig med, jeg stadig direkte i mine
net, - Alene og enkelt, Dadel og Thorsen,
forde jeg foresatte mere danske Heltedrag,
jog kjendte da jeg en Række danske Heltedrag.

Tilbyr vi det og et Billed til A. L. L. L.
 flod nu uendeligt og vjelyt et og
 for dette Felt kunde give betydelig
 et Omfang og aldrig kunde aabne.

Jeg lajede da Aarsly for alle Kogere
 og kjedde ind i det her der var godt
 (og her her der var godt); Lygget og
 det var Gyltethet, Kvantlaget
 eller mig selv der skulde give Tingene.

Jeg vil nu den her i dette Land handle
 mere storsindet og mere udflygt
 Schwan - Aarsen 1888; i Jul af 1889.

Det var den nye grund af Kogere og
 af mig et Gyltethet bygning skide
 var i 4 Plis og kost 1250000 Kr.

Jeg antog da et der kunde blive passende
 Plads til de 3 (4) Afdelinger Dansk Fremme
 (Revisions); A. L. L. Kvant, og nu
 og vieste Folk rundt i Landet eller
 Telle om den kunde og enkelte i
 Grund til et Telle om, her der kunde
 var anstillet for den her eller den anden

II

Contra Regium.
 Jeg kunde heller vil et postere Sjæsten
 dem som jeg vilde; jeg havde Villen
 til et postere dem som just som jeg
 kunde.

Tingenes Udvalgte, vilde efter min
 Anbefaling være sine her blevet
 stygde helt kunde være.

Da skete To Ting

1) Communalbestyrelsen foreslode Plaan
 et byge Sjæstotthelt faldt ud
 den redigerede Regning til 3 Plise, hvor
 de to her selve Regningen for
 125000 til 75000.

2) Statens Råd blev kaldet sammen;
 jeg nævnte omvendt et min dispendiøse
 Regning og udvalgte alle andre Foretagender
 hvis jeg ikke skulle have den ting et
 me et Kunstværk, som aldrig mere
 vilde komme i Standen, jeg til fremad.
 Læder

Juni to Omtrentlykeden vordende a saam
 Retning. De bevindes et det vil
 blive factuel samlyst et paa Jf
 de 3 (4) Afdelinger, for saavid de for
 min private Rejning ombeholdt Vaer
 skiede paa en med Sjogstothet,
 paa den Plad i den 3-Plies Rejning

Der var y a da kun to Altem
 kime malye (saalange den vil ed
 under Ver skuffer Skidde til den tredje
 Sjende Plis)
 enten et furetop Furdlinge saaledes
 et Ny Carlsby Sjogstothet - Kibben
 indtil den taa kun for sig afledtan
 dige Samlinge af dansk paalet y
 antil Kunst rentelig med et Jf
 beholder en under privat Samling af
 byende Act.

Det vil de ganske vist kun den Furdel
 et man blev i den gode danske Skidde
 et Jfne Tingene helst.

eller: — et man nævnt muligt
 make det der blev sammen med
 et man fik de fulde handlinger
 en dansk Præst (J. Neumann)
 i den 3. Plinius Nysing som adskilt
 efter sig til dem.

og en print Antikvariat, som Mr.
 Carlberg, hvis Localer også er sædvanlig
 godt til denne Opstilling.

At disse to Alternativer her ff. alle
 det vilde, og det skulle have under
 og bedrive mig om de efter her at have
 læst mine Bøger at høre alle alle
 give mig det.

Dette Men er den bestemt, find et
 forlæn som Ford Lygten for dem
 i Glyptothekene. Det vil alle have
 noget juridisk Mindel for mig — herfor
 liden ff det indholdt, og den Underskrift.